

T.C. TİCARET BAKANLIĞI KOOPERATİF VERİ BÜLTENİ EYLÜL 2025

Ülkemizde kooperatifler genellikle faaliyet alanlarına göre sınıflandırılmaktadır. Halen, Bakanlığımız görev alanında 36, Tarım ve Orman Bakanlığı görev alanında 5 ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı görev alanında 5 olmak üzere toplam 46 türde kooperatif bulunmaktadır.

Ülkemizde faal ve faal olmayan, 50.173 kooperatif, 330 birlik, 14 merkez birlik ve 1 Türkiye Milli Kooperatifler Birliği bulunmaktadır. Mevcut durumda KOOPBİS'e kayıtlı ortak sayısı 4.672.678'dir.

Bakanlığımız görev alanındaki faal ve faal olmayan kooperatiflerin toplam verilerine bakıldığında;

Tablo-1 Kooperatif Verileri

Kooperatif Sayısı	11.825
Kooperatifler Birliği Sayısı	93
Kooperatifler Merkez Birliği Sayısı	3
Kooperatif Milli Birlik Sayısı	1
Birliklere Ortak Kooperatif Sayısı	1.802
Kooperatif Ortak Sayısı	1.870.089

Bakanlığımız görev alanındaki sadece faal olan kooperatiflerin verilerine bakıldığında;

Tablo-2 Faal Kooperatif Verileri

Faal Kooperatif Sayısı	10.085
Faal Kooperatiflerin Kayıtlı Ortak Sayısı	1.852.634
Birliklere Ortak Olan Faal Kooperatif Sayısı	1.733

olduğu görülmektedir.

Ülkemizde bütün illerde kooperatif bulunmaktadır. Bakanlığımız yetki alanında en fazla sayıda faal kooperatif bulunan il **Ankara**'dır. En fazla sayıda faal kooperatif bulunan ilk beş il Şekil-1'de gösterilmektedir.

Şekil-1. En Fazla Sayıda Faal Kooperatif Bulunan İlk Beş İl (Eylül 2025 İtibariyle)

Bakanlığımız görev alanında 2025 Eylül ayında 30 kooperatif kurulmuştur.

Eylül ayında kurulan 30 kooperatif içinde en çok; kadın girişimi üretim ve işletme kooperatifi (12), işletme kooperatifi (9), karayolu yolcu taşıma kooperatifi (4) kurulmuştur.

Tablo-3. Bakanlığımız Görev Alanında En Çok Kurulan İlk Üç Kooperatifin Türlerine Göre Sayıları (Eylül 2025)

Ay	Kooperatif Türü	Sayı
Eylül	Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifi	12
	İşletme Kooperatifi	9
	Karayolu Yolcu Taşıma Kooperatifi	4

Türkiye'de faaliyet gösteren kooperatif merkez birlikleri arasında en fazla ortak sayısına sahip merkez birliği, Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri Birlikleri Merkez Birliği (TESKOMB) olup, amacı "Esnaf ve sanatkarlara mesleki faaliyetleri için gerekli krediyi sağlamak veya kredi ve banka teminat mektubu almak üzere kefil olmak" olarak tanımlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda teşkil edilen Esnaf ve Sanatkarlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri (ESKKK), ESKKK birliklerine; bu birlikler ise TESKOMB'a ortaktır.

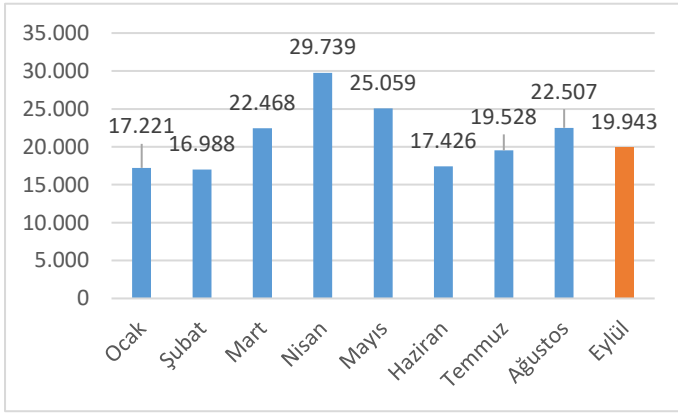
Esnaf ve sanatkarlar, ortağı oldukları Esnaf ve Sanatkarlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri kefaletiyle Türkiye Halk Bankasından Hazine sübvansiyonlu kredi kullanabilmektedir. Hazine sübvansiyonlu esnaf kredileri; %50 faiz sübvansiyonlu krediler ve sıfır faizli krediler olmak üzere ikiye ayrılmaktadır.

T.C. TİCARET BAKANLIĞI KOOPERATİF VERİ BÜLTENİ EYLÜL 2025

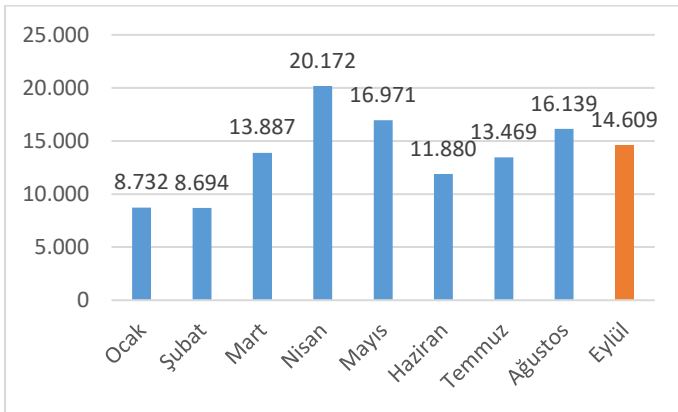
2002 yılında kullandırılan kredi tutarı 151 milyon TL ve kredilerde bakiyesi bulunan esnaf ve sanatkâr sayısı 63.523 iken, 2025 yılı Eylül ayı itibariyle yıl içinde kullandırılan kredi adedi (%50 ve %100 faiz indirimli) 190.879, kredilerde bakiyesi bulunan esnaf ve sanatkâr sayısı ise 780.472'dir. Söz konusu kredilerin aylık bazda kullandırım adetleri Şekil-2'de gösterilmektedir.

Şekil-2. 2025 Yılı Aylık Bazda Kullandırım Adetleri

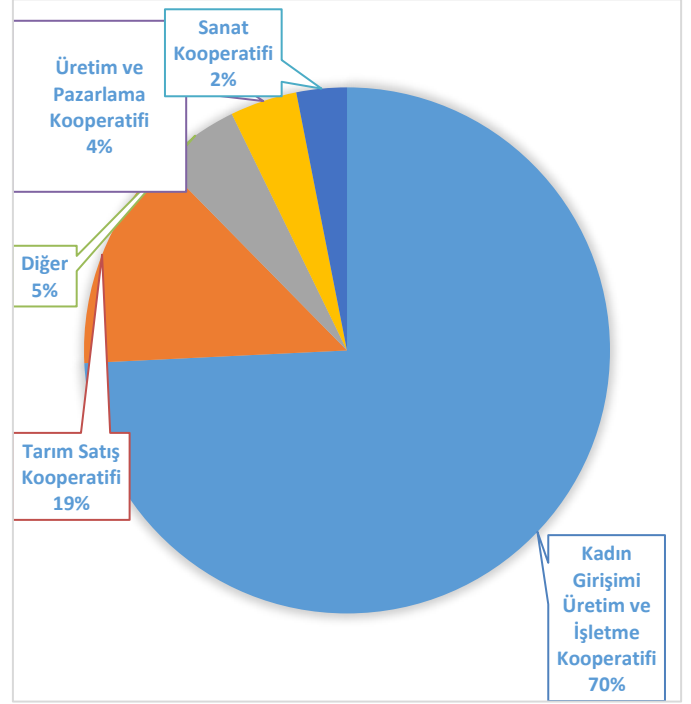
Şekil-3'te görüldüğü üzere, 2025 yılı Ocak-Eylül dönemi itibariyle ülkemiz genelinde toplam 124,5 milyar lira tutarında kredi (%50 ve %100 faiz indirimli) kullandırımı yapılmış durumdadır.

Şekil-3. 2025 Yılı Aylık Bazda Kullandırım Tutarları (Milyon TL)

Kooperatiflerin Desteklenmesi Programı (KOOP-DES) kapsamında, 2024 yılında kooperatif ve üst kuruluşlarınca Bakanlığımıza sunulan 147 kooperatifin 166 projesine 34,2 milyon TL tutarında hibe desteği sağlanmasına yönelik Merkez Proje Komisyonu kararı alınmıştır.

Şekil-4. KOOPDES Başvurularının Kooperatif Türlerine Göre Dağılımı (2024)

2025 yılı için Kooperatiflerin Desteklenmesi Programı'nın duyuru, başvuru ve değerlendirme süreçleri tamamlanmıştır.

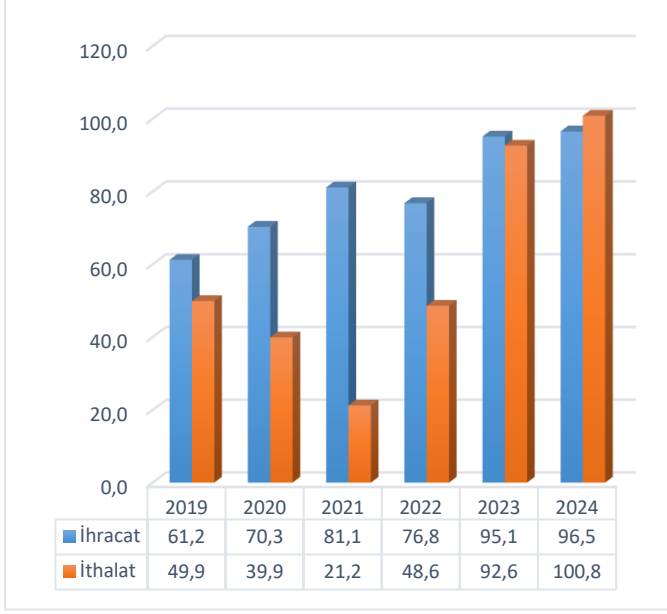
2025 yılında KOOP-DES kapsamında, kooperatif ve üst kuruluşlarınca Bakanlığımıza sunulan 63 kooperatifin 68 projesine 34,8 milyon TL tutarında hibe desteği sağlanmasına yönelik Merkez Proje Komisyonu kararı alınmıştır.

Kooperatiflerin dış ticaretine ilişkin veriler yıllar itibariyle incelenmiş ve ulaşılan sonuçlara aşağıda yer verilmiştir. 2019 yılında kooperatiflerce yapılan ihracatın toplam tutarı 61.171.751 \$ iken bu tutar 2023 yılı sonunda 95.189.420 \$'a ulaşmıştır. 2024 yılında ise kooperatiflerce gerçekleştirilen ihracatın toplam tutarı 96.538.666 \$ olarak gerçekleşmiştir (Dış ticarete ilişkin veriler Bakanlığımız **Ticaret Araştırmaları ve Risk Değerlendirme Genel Müdürlüğü**nden alınmıştır). Kooperatifler tarafından gerçekleştirilen ihracat-ithalat tutarının yıllara göre değişimi Şekil-5'te ve ihracat-ithalat yapan kooperatif sayısı yıllara göre Şekil-6'da gösterilmektedir.

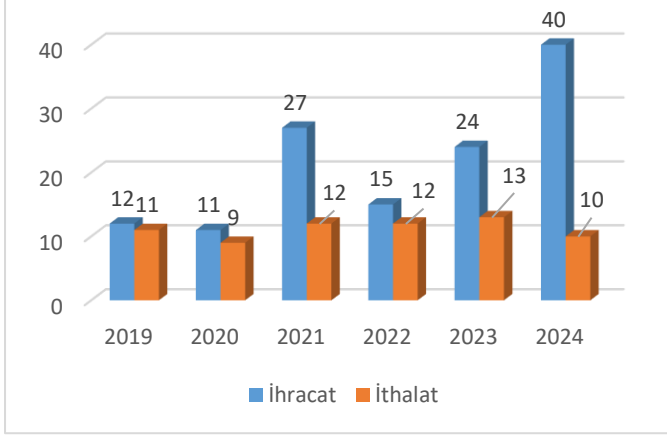
Şekil-5. Yıllara Göre Kooperatiflerce Gerçekleştirilen İhracat ve İthalat Tutarı (milyon \$) (2019-2024)

T.C. TİCARET BAKANLIĞI KOOPERATİF VERİ BÜLTENİ EYLÜL 2025

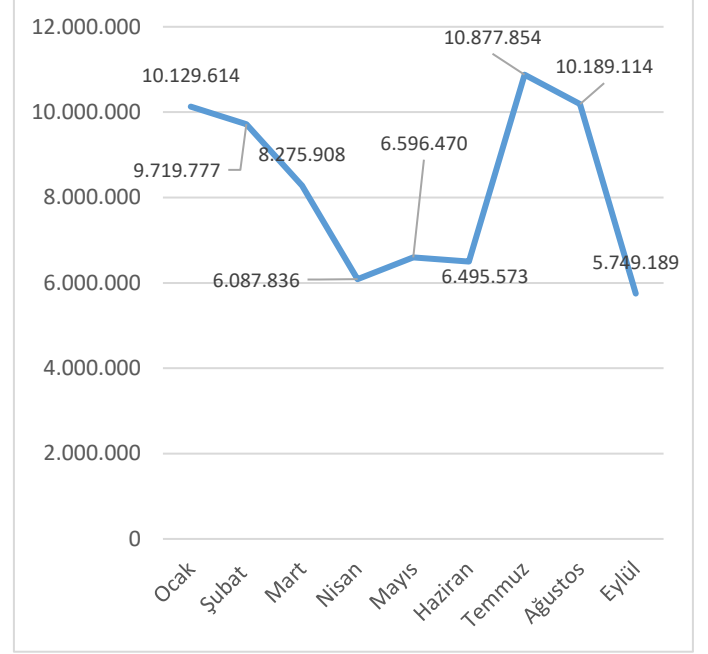

Şekil-6. Yıllara Göre İhracat-İthalat Yapan Kooperatif Sayısı (2019-2024)

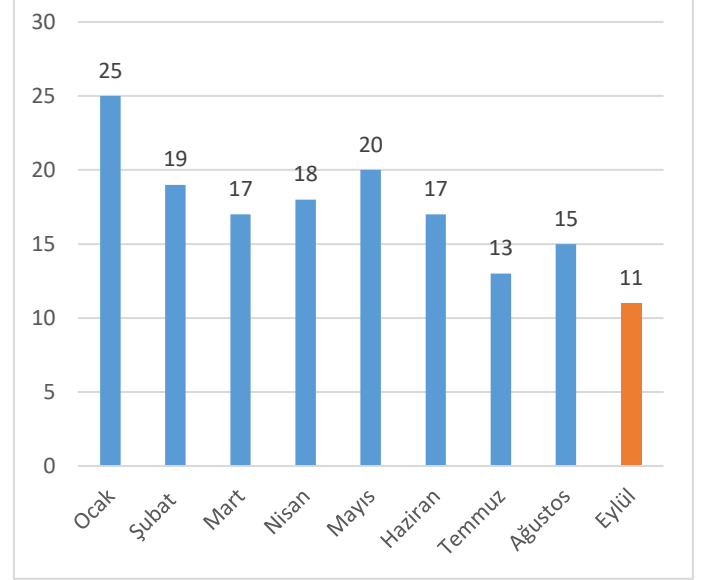

2025 yılı Eylül ayı sonu itibarıyla kooperatiflerce gerçekleştirilen ihracatın toplam tutarı **74.121.335 \$** olmuştur. 2025 Ocak-2025 Eylül itibarıyla kooperatiflerce yapılan ihracat tutarları Şekil-7’de, aylara göre ihracat yapan kooperatif sayıları ise Şekil-8’de gösterilmektedir.

Şekil-7. Aylara Göre Kooperatiflerce Gerçekleştirilen İhracat Tutarı (\$) (Ocak 2025- Eylül 2025)

Şekil-8. Aylara Göre İhracat Yapan Kooperatif Sayısı (Ocak 2025- Eylül 2025)

T.C. TİCARET BAKANLIĞI

KOOPERATİF VERİ BÜLTENİ

EYLÜL 2025

AÇIKLAMALAR

Bültende yer alan kooperatif verileri “Kooperatif Bilgi Sistemi (KOOPBİS)” ve dış ticaret verileri “Genel Ticaret Sistemi (GTS)” esas alınarak hazırlanmıştır.

YASAL UYARI

Bültende yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir kişi, kurum veya kuruluşa herhangi bir taahhüt içermemekte olup, sadece bilgi amaçlıdır. Bültende yer alan bilgiler, kaynak gösterilmek suretiyle yayımlanabilir; ancak bu bilgiler ticari amaçlarla kullanılamaz. Bültendeki bilgilerin telif ve diğer her türlü hakkı Ticaret Bakanlığına aittir.

Ticaret Bakanlığı, Bültende yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda hiçbir taahhüt ve sorumluluk kabul etmez. Bültendeki bilgilerin yanlış veya eksik kullanımı veya yorumlanması sonucunda Ticaret Bakanlığına hiçbir kusur veya sorumluluk yüklenemez. Tabloda yer alan rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

Ticaret Bakanlığı, Bültende yer alan bütün bilgileri ve tasarımı önceden bildirimde bulunmaksızın değiştirebilir veya Bültenden kaldırabilir.